

บทที่ 5

สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง สภาพปัญหาการจัดการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานครเป็นการวิจัยเชิงสำรวจมีวัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการจัดการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ของโรงเรียนในสังกัด กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพปัญหาการจัดการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร ตามขนาดของโรงเรียนตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครให้มีประสิทธิภาพ

กลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้บริหาร โรงเรียนและครูของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 270 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling)

เครื่องมือ ที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามสภาพปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานการจัดการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้รับผิดชอบการจัดการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีใน 4 ด้าน มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และชนิดปลายเปิด

วิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลด้วย โปรแกรมสำเร็จรูป โดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - way ANOVA) และจัดลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพปัญหา การจัดการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของโรงเรียนใน สังกัด กรุงเทพมหานครทั้ง 4 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง
2. ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีสภาพปัญหาการจัดการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ผู้บริหาร โรงเรียนและครูที่มีเพศต่างกันมีสภาพปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ผู้บริหาร โรงเรียนและครูที่อยู่ใน โรงเรียนที่มีขนาด โรงเรียนต่างกันมีสภาพปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5. ปัญหา อุปสรรค ด้านบุคลากร คือ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับลูกเสือ-เนตรนารี ด้านงบประมาณคือ กองลูกเสือการตั้งงบประมาณพัฒนาอย่างต่อเนื่องผ่านคณะกรรมการบริหารกองลูกเสือ-เนตรนารีที่เกิดขึ้น ด้านวัสดุอุปกรณ์ คือ โรงเรียนมีวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้จัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีมีน้อย ด้านการจัดการคือ บุคลากรในโรงเรียนมีน้อยจึงมีปัญหในการจัดบุคลากรเข้าสอนลูกเสือ-เนตรนารี

6. ข้อเสนอแนะ ด้านบุคลากร คือ กระจายอำนาจผู้สำนักงานเขตในลักษณะบริหารการลูกเสือ-เนตรนารี การเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารด้านงบประมาณ คือ กระจายงบประมาณด้านลูกเสือ-เนตรนารีมาถึงโรงเรียน ด้านวัสดุอุปกรณ์ คือ ต้นสังกัดการพัฒนารูปแบบดำเนินการสร้างสรรค์วัสดุอุปกรณ์ การฝึกให้พัฒนาควบคู่ไปกับสภาพสังคมปัจจุบันและประชาสัมพันธ์ให้ครูผู้สอนนำไปใช้ ด้านการจัดการควรตั้งวัตถุประสงค์เป้าหมายให้ชัดเจน

อภิปรายผล

จากสภาพปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของกลุ่มผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้จัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครใน 4 ด้าน คือ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านการจัดการ โดยภาพรวมของแต่ละด้านสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่าผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้จัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครในด้านบุคลากร โรงเรียนที่มีสภาพการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีจำแนกตามตำแหน่ง เพศและขนาดของโรงเรียนมีปัญหาในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการศึกษาที่ดีที่สุด คือ มีบุคลากรจำนวนมาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของนพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2534 : 40) กล่าวว่าการบริหารการศึกษาที่ดีที่สุด คือ ใช้กำลังคนมากกว่าหน่วยงานอื่นๆ ภิญโญ สาธร (2516 : 267) กล่าวว่าบุคลากรนับว่าเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญที่สุด เพราะเป็นผู้ที่สามารถดำเนินกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีให้บรรลุวัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือแห่งชาติได้ ประกอบด้วยปัจจัยต่างๆ คือ ความรู้ ทักษะ ทักษะ และปัจจัยอื่นๆ หมายถึง เวลา การสร้างขวัญและกำลังใจ และผลการวิจัยพบว่าส่วนใหญ่ครูต้องรับผิดชอบงานอื่นอีกมากนอกจากจัดกิจกรรม

ลูกเสือ-เนตรนารี ครูจัดกิจกรรมตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายมากกว่าจัดด้วยความรักและศรัทธา และจำนวนครูที่มีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรมีไม่เพียงพอแก่นักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของมณี จันทศรี (2539) กล่าวว่า สภาพการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือจำแนกตามตำแหน่งและขนาดของโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ สัมฤทธิ์ วุฒิปรีชา (2541) พบว่า โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครหานครขาดบุคลากรที่มีประสบการณ์ และ สอดคล้องกับปราณวีร์ ธีรภาพธรรมกุล (2540) พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาอื่นมากกว่าการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี

2. จากผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้จัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครในด้านงบประมาณ โรงเรียนที่มีสภาพการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีจำแนกตามตำแหน่ง เพศและขนาดของโรงเรียนมีปัญหาในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการจัดการที่ดีที่สุด คือ งบประมาณในการลงทุนสูงซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของนพ พงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2534 : 40) กล่าวว่า การบริหารการศึกษาที่ดีที่สุด คือ ใช้งบประมาณในการลงทุนสูง ภิญ โสธร (2516 : 267) กล่าวว่า การเงินจัดว่าเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่จะนำมาสนับสนุนการจัดการศึกษาได้เป็นอย่างดีเป็นเครื่องมือในการบริหารงาน ควบคุมการทำงาน ตลอดจนการตรวจสอบงานและประสิทธิภาพของงานและโครงการต่างๆ ในการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี นั้น งบประมาณที่จะนำมาบำรุงกองลูกเสือในโรงเรียนคือ เงินบำรุงการศึกษา เงินลูกเสือและเงินอื่นๆ หมายถึง เงินที่กลุ่ม กองลูกเสือ-เนตรนารี หาเงินรายได้โดยชอบด้วยกฎหมาย มาสนับสนุนส่วนใหญ่ การจัดกิจกรรมการเข้าค่ายแต่ละครั้งต้องการงบประมาณมาก ขาดการสนับสนุนทางการเงินเพื่อจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี โดยตรงและงบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของมณี จันทศรี (2539) กล่าวว่า สภาพการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือจำแนกตามตำแหน่งและขนาดของโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง การจัดกิจกรรมการเข้าค่ายแต่ละครั้งต้องการงบประมาณมาก ขาดการสนับสนุนทางการเงินเพื่อจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี โดยตรง และงบประมาณไม่เพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับ สัมฤทธิ์ วุฒิปรีชา (2541) พบว่า โรงเรียนขาดงบประมาณในการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี

3. จากผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้จัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครในด้านวัสดุอุปกรณ์ โรงเรียนที่มีสภาพการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีจำแนกตามตำแหน่ง เพศและขนาดของโรงเรียนมีปัญหาในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการจัดการศึกษาที่ดีที่สุด คือ วัสดุอุปกรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของนพ พงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2534 : 40) กล่าวว่า การบริหารการศึกษาที่ดีที่สุด คือ วัสดุอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกที่ใช้ในการดำเนินการศึกษา ภิญ โสธร (2516 : 267) กล่าวว่า วัสดุ ครุภัณฑ์

เครื่องมือ อุปกรณ์ อาคารเรียน หนังสือ ตำราและสิ่งปลูกสร้างอื่นๆ วัสดุอุปกรณ์จัดว่าเป็นปัจจัยที่จะช่วยสนับสนุนการจัดการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพ ส่วนใหญ่ขาดสื่อทันสมัยที่ใช้ในการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี สถานที่ใช้ในการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีมีน้อย อุปกรณ์ในการใช้จัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีมีไม่เพียงพอและวัสดุอุปกรณ์ขาดความสมบูรณ์ตามสภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของมณี จันทศรี (2539) กล่าวว่า สภาพการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือจำแนกตามตำแหน่งและขนาดของโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง โรงเรียนส่วนใหญ่ขาดสื่อทันสมัยที่ใช้ในการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี สถานที่ใช้ในการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีมีน้อย อุปกรณ์ในการใช้จัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีมีไม่เพียงพอและวัสดุอุปกรณ์ขาดความสมบูรณ์ตามสภาพ ซึ่งสอดคล้องกับปราณวีร์ ชีรภาพธรรมกุล (2540) พบว่าโรงเรียนมีวัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีเพียงพอ และสอดคล้องกับสัมฤทธิ์ วุฒิปรีชา (2541) พบว่าไม่มีห้องเรียนสำหรับการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี

4. จากผลการวิจัยพบว่าผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้จัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครในด้านบริหารจัดการ โรงเรียนที่มีสภาพการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีจำแนกตามตำแหน่ง เพศและขนาดของโรงเรียนมีปัญหาในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการจัดการศึกษาที่ดีที่สุดคือ การจัดการซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของนพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2534 : 40) กล่าวว่าการบริหารการศึกษาที่ดีที่สุด คือ การบริหารจัดการเป็นระบบบริหารที่มีความซับซ้อนมากกว่าระบบบริหารใดๆ ภิญญา สาทร (2516 : 267) กล่าวว่า การบริหารการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพบรรลุวัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ มีองค์ประกอบพื้นฐานดังนี้ คือ การวางแผน การจัดองค์การ การบังคับบัญชา การประสานงาน การควบคุมงานและการติดตามประเมินผล ส่วนใหญ่การวางแผนการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายการจัดกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของมณี จันทศรี (2539) กล่าวว่า สภาพการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือจำแนกตามตำแหน่งและขนาดของโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง โรงเรียนส่วนใหญ่มีการวางแผนการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายการจัดกิจกรรมปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับปราณวีร์ ชีรภาพธรรมกุล (2540) พบว่าโรงเรียนมีการวางแผนการจัดกิจกรรมลูกเสือร่วมกัน

โรงเรียนส่วนใหญ่ได้ดำเนินการการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครซึ่งสอดคล้องกับองค์ประกอบในการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีที่ประกอบไปด้วยด้านบุคลากร ด้านการเงินและงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์และด้านการจัดการในด้านความแตกต่างของสภาพปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ตามขนาดของโรงเรียนพบว่า สภาพปัญหาการจัดกิจกรรมด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ และสภาพปัญหาด้านการจัด

การแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งแตกต่างกับปรมาณวีร์ ชีรภาพธรรมกุล (2540) พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครูต่อการจัดกิจกรรมด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ และสภาพปัญหาด้านการจัดการมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ในด้านข้อเสนอแนะ โรงเรียนมีความต้องการให้หน่วยงานต้นสังกัดเพิ่มบุคลากร และที่สำคัญคือด้านบุคลากร คือจัดสรรครูที่ตรงกับสายงานมาปฏิบัติงาน และควรส่งเสริมบุคลากรให้มีความรู้ทางด้านลูกเสือ-เนตรนารี

สรุป ในภาพรวมสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีทั้ง 4 ด้านนั้น โรงเรียนส่วนมากมีสภาพปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีในลักษณะที่คล้ายกันทั้ง 4 ด้าน เช่น ครูต้องรับผิดชอบงานอื่นอีกมากนอกจากจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ครูจัดกิจกรรมตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายมากกว่าจัดด้วยความรักและศรัทธา และจำนวนครูที่มีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรมีไม่เพียงพอแก่นักเรียน การจัดกิจกรรมการเข้าค่ายแต่ละครั้งต้องการงบประมาณมาก ขาดการสนับสนุนทางการเงินเพื่อจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี โดยตรง และงบประมาณไม่เพียงพอโรงเรียนส่วนใหญ่ขาดสื่อทันสมัยที่ใช้ในการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี สถานที่ใช้ในการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีมีน้อย อุปกรณ์ในการใช้จัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีมีไม่เพียงพอและวัสดุอุปกรณ์ขาดความสมบูรณ์ตามสภาพ โรงเรียนส่วนใหญ่มีการวางแผนการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายการจัดกิจกรรมปานกลาง

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย เรื่อง สภาพปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอแนะ ดังนี้

1. ด้านบุคลากร ควรส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมด้านลูกเสือ-เนตรนารีอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการเสริมศักยภาพในการบริหารงานลูกเสือ-เนตรนารีให้มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะครูที่ไม่มีวุฒิทางลูกเสือ-เนตรนารีควรสนับสนุนให้ได้รับความรู้นำมาปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง
2. ด้านงบประมาณ ควรจัดสรรงบประมาณให้มากขึ้น โดยจัดหาทุนจากภาคเอกชน ให้การสนับสนุนกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีและเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมในการบริจาคทุน เพราะกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีมีการพัฒนาในทุกๆ ด้าน จะทำให้โรงเรียนมีความเข้มแข็งมากขึ้น

3. ด้านวัสดุอุปกรณ์ ควรจัดหาสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัยพร้อมหาแหล่งวัสดุอุปกรณ์ในท้องถิ่น และจัดสถานที่เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีให้มีความคล่องตัว และมีประสิทธิภาพ

4. ด้านการจัดการ มีการวางแผน วัตถุประสงค์ และมีเป้าหมายที่ชัดเจน และแจ้งทำความเข้าใจกับครูผู้ปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง และเปิดโอกาสให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อก่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในแนวทางเดียวกัน

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปปฏิบัติต่อหน่วยงานที่รับผิดชอบ

1. ควรจัดสรรงบประมาณในด้านวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนในการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีให้เพียงพอ
2. ควรจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรด้านกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีให้มีความรู้ความสามารถ ความเข้าใจในกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีให้ชัดเจน
3. ควรจัดโครงสร้างการบริหารกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีระดับเขตและโรงเรียนโดยภาพรวม

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปปฏิบัติในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จต่อการบริหารกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี
2. ประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร
3. การวิจัยเปรียบเทียบความคิดเห็นการช่วยเหลือกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี
4. ศึกษาการดำเนินกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีมาบูรณาการการเรียนการสอน ในหลักสูตรการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542
5. การศึกษาศักยภาพของผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี